

ความรู้ทั่วไป

เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย

ในบริเวณรัฐสภา

กลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัย

สำนักรักษาความปลอดภัย

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในบริเวณรัฐสภา

ปีที่พิมพ์ มกราคม ๒๕๔๘

จำนวนหน้า ๑๑ หน้า

พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๕๐ เล่ม

จัดทำโดย นายประจักษ์ วรรณวงศ์
กลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัย
สำนักรักษาความปลอดภัย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ออกแบบปก สุวัฒน์ จันสุตะ

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
อาคารธนาคารทหารไทย ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐๒-๖๔๔๕๓๐๕

สิ่งพิมพ์รัฐบาล
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำนำ

ด้วยกลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และวางแผนเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยด้านรักษาความปลอดภัยในบริเวณรัฐสภา ตลอดจนทั้งประสานอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาติดต่อราชการ

ในการนี้ จึงได้รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ด้านการรักษาความปลอดภัยพร้อมแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นประโยชน์ของการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทั้งในเชิงทฤษฎี และการปฏิบัติแก่ผู้สนใจ

อนึ่ง ผู้เรียบเรียงขอขอบคุณผู้อำนวยการกลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัยที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำและคำปรึกษา จนประสบผลสำเร็จเป็นหนังสือคู่มือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยขึ้น

นายประจักษ์ วรรณวงศ์

วิทยากร ๕

กลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัย

สารบัญ

	หน้า
ความหมายของการรักษาความปลอดภัย	๑
มาตรการในการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณรัฐสภา	๑
แนวทางปฏิบัติต่อบุคคลและยานพาหนะที่เข้า-ออกบริเวณรัฐสภา	๒
คุณสมบัติที่ดีของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	๔
การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคล	๔
บุคลิกภาพของมนุษย์	๕
จริยธรรมในการปฏิบัติราชการ	๕
การปฏิบัติเมื่อมีเหตุขู่วางระเบิด	๖
การสังเกต จดจำบุคคลที่มีพิรุณหรือประสงค์ร้าย	๖
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	๗

ความหมายของการรักษาความปลอดภัย

การรักษาความปลอดภัย หมายถึง บรรดามาตรการที่กำหนดขึ้นตลอดจนการดำเนินการ ทั้งปวง เพื่อพิทักษ์รักษาและคุ้มครอง ป้องกันสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ ข้าราชการ ส่วนราชการและทรัพย์สินของแผ่นดินให้พ้นจากการรั่วไหล การจารกรรม การก่อวินาศกรรมการบ่อนทำลาย และการกระทำอื่นใดที่มีผลกระทบกระเทือนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ดังนั้น การรักษาความปลอดภัยจึงมีความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันบุคคล เอกสาร สถานที่ และทรัพย์สิน ตลอดจนกิจการของหน่วยงานทั้งทางราชการหรือเอกชนให้พ้นจากการกระทำใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง หรือผลประโยชน์ของหน่วยงานนั้น ๆ หากเป็นหน่วยงานราชการก็จะพิจารณาไปในทางป้องกันผลกระทบกระเทือนความมั่นคงของชาติเป็นหลัก

ปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งทางราชการและหน่วยงานของรัฐมีขนาดโตขึ้น การทำงานมีความซับซ้อน บุคลากรและประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นทำให้มีการแข่งขันกันมากขึ้น ซึ่งอาจจะหมายถึงการจารกรรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือสิ่งคิดค้นใหม่ ๆ ซึ่งเป็นภัยที่จะเข้ามาคุกคาม จึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจและคิดหาแนวทางมาตรการป้องกันการรักษาความปลอดภัยให้เข้มแข็งถึงขั้นขั้นขั้นภัยหรือภัยคุกคามต่าง ๆ อาจเกิดขึ้นได้หลายประเภททั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น การบ่อนทำลาย การจารกรรม การก่อวินาศกรรม

มาตรการในการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณรัฐสภา

มาตรการการรักษาความปลอดภัย สาระสำคัญอยู่ที่การยับยั้ง ชัดขวางและป้องกัน (Protect) ไว้ก่อนที่จะเกิดความเสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความสูญเสีย หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความสูญเสียหรือเสียหายน้อยที่สุด

ดังนั้น การกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยจะต้องสอดคล้องกับภัยที่จะเกิดขึ้น จึงอาจจะแบ่งมาตรการออกเป็น ๓ ประเภท คือ

- การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล (Personal Security) ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้คำจำกัดความ หมายถึง “มาตรการที่กำหนดขึ้นสำหรับใช้ปฏิบัติต่อข้าราชการ หรือผู้ที่ได้รับความไว้วางใจให้เข้าถึงสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ หรือให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำคัญ เพื่อให้เป็นที่แน่ใจว่าต้องเป็นผู้ที่ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติ”

- การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร (Documental Security) ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้คำจำกัดความว่า หมายถึง “มาตรการที่กำหนดขึ้นสำหรับปฏิบัติต่อเอกสารลับ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ได้ล่วงรู้หรือเข้าถึงเอกสารนั้น”

- การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ (Physical Security) ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้คำจำกัดความว่า หมายถึง “มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาความปลอดภัยแก่ที่สงวน คือ สิ่งปลูกสร้างทุกชนิดสำหรับป้องกันประเทศและสิ่งที่เป็นสาธารณูปโภคที่สำคัญตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองความลับในราชการ พ.ศ. ๒๕๘๓ อาคาร และสถานที่ของส่วนราชการ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่และเอกสารในอาคารสถานที่ดังกล่าวให้พ้นจากการโจรกรรม การจารกรรมและการก่อวินาศกรรม หรือเหตุอื่นใดอันอาจทำให้เสียสมรรถภาพในการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการได้”

จะเห็นได้ว่า มาตรการหลักในการรักษาความปลอดภัยมุ่งหมายให้ภัยคุกคามที่กล่าวมาแล้วกระทบกระเทือนถึงบุคคล เอกสาร สถานที่ เข้าถึงน้อยที่สุดหรือไม่เกิดขึ้นเลย มาตรการทั้งหลายของการรักษาความปลอดภัยจึงเป็นการลดโอกาสหรือความเสี่ยงภัยให้เหลือน้อยที่สุดและหากภัยเกิดขึ้นแล้ว ก็ดำเนินการให้มีความเสียหายน้อยที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้งานรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพก็ต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของเจ้าหน้าที่ทุกคนในการปฏิบัติตามระเบียบหรือมาตรการที่วางไว้ เมื่อผลประโยชน์ของหน่วยงานและส่วนรวม ผู้บริการหรือหัวหน้าหน่วยงานทุกคนจึงต้องคอยควบคุม กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ทุกคนภายในสายบังคับบัญชาของตนให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือมาตรการที่วางไว้

แนวทางปฏิบัติต่อบุคคลและยานพาหนะที่เข้า-ออกบริเวณรัฐสภา

การรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณรัฐสภา โดยยึดถือระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบริเวณรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ และระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบริเวณรัฐสภา (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยเป็นหลักให้เป็นไปตามระเบียบในส่วนบุคคลและยานพาหนะได้ ดังนี้

๑. ขั้นตอนปฏิบัติต่อบุคคล

๑.๑ อนุญาตให้บุคคล ใช้บัตรแสดงคนที่ออกโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑.๒ ให้บุคคลตามข้อ ๑.๑ ดึงบัตรแสดงคนที่เสียด้านหน้าให้มองเห็นเด่นชัดตลอดเวลาที่อยู่ในบริเวณรัฐสภา

๑.๓ บุคคลทั่วไปที่เข้ามาติดต่อราชการในบริเวณรัฐสภาเป็นการชั่วคราว ต้องแจ้งความประสงค์และเหตุผลต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่กองรักษาการณ์

๑.๔ การอนุญาตให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อได้รับอนุญาตแล้วให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยออกบัตรอนุญาตสำหรับบุคคลชั่วคราวพร้อมแจ้งให้ลงลายมือชื่อในสมุดและเรียกบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่ทางราชการออกให้ไว้เป็นหลักฐาน

๑.๕ ให้บุคคลที่ได้รับบัตรอนุญาตสำหรับบุคคลชั่วคราว ดิจบัตรที่ออกเสียตลอดเวลาที่อยู่ในบริเวณรัฐสภาและอยู่ในบริเวณที่ได้แจ้งไว้เท่านั้น

๑.๖ เมื่อบุคคลที่ได้รับบัตรอนุญาตส่งคืนบัตรให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต้องคืนหลักฐานที่ยึดไว้แก่ผู้มาติดต่อ

๑.๗ บุคคลที่จะเข้าไปในเขตหวงห้ามต้องติดบัตรแสดงตนชนิดพิเศษเท่านั้น ยกเว้นบัตรแสดงตนตามข้อ ๑.๑

๑.๘ บุคคลที่อยู่ในบริเวณรัฐสภาต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและอยู่ในบริเวณที่กำหนด

๑.๙ ห้ามบุคคลใดแจก เผยแพร่ จำหน่ายเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือสิ่งอื่นใดในบริเวณรัฐสภา เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือเลขาธิการวุฒิสภา

๑.๑๐ ห้ามบุคคลพกพาอาวุธติดตัวในบริเวณรัฐสภา เมื่อบุคคลมีอาวุธมาให้ฝากไว้กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและออกหลักฐานรับไว้ให้แก่บุคคลนั้น

๑.๑๑ ห้ามบุคคลพักอาศัยอยู่ในบริเวณรัฐสภา ข้าราชการที่ไม่ได้ปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการห้ามอยู่ในบริเวณรัฐสภา ตั้งแต่เวลา ๒๓.๓๐ นาฬิกาถึง ๐๕.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือเลขาธิการวุฒิสภา

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติต่อยานพาหนะ

๒.๑ อนุญาตให้ยานพาหนะที่ติดบัตรอนุญาตสำหรับยานพาหนะที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาออกให้ที่กระจกด้านหน้ายานพาหนะ

๒.๒ ในวันประชุมสภาผู้แทนราษฎร ประชุมวุฒิสภา หรือการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ห้ามนำยานพาหนะ ตามข้อ ๒.๑ เข้ามาจอดในบริเวณรัฐสภา ยกเว้น ยานพาหนะสมาชิกรัฐสภา รัฐมนตรี และข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตั้งแต่ระดับ ๙ ขึ้นไป

๒.๓ ให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะลดกระจกที่ติดแผ่นกรองแสงนั้นลงทุกครั้ง ขณะลดความเร็วขณะผ่านเข้า-ออก บริเวณรัฐสภา

๒.๔ ยานพาหนะที่ไม่มีบัตรอนุญาตสำหรับยานพาหนะจำเป็นที่จะนำเข้ามา เพื่อติดต่อราชการ รับ-ส่งบุคคลหรือสิ่งของให้แจ้งความประสงค์พร้อมเหตุผลต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่อาคารรักษาการณ์

๒.๕ เมื่อได้รับอนุญาตให้ออกบัตรอนุญาตชั่วคราวสำหรับยานพาหนะติดไว้กระจกด้านหน้ายานพาหนะก่อนนำเข้ามาในบริเวณรัฐสภา เมื่อเสร็จภารกิจตามข้อ ๒.๔ แล้ว ให้ส่งคืนบัตรอนุญาตนั้นให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

๒.๖ ให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบันทึกหลักฐานการเข้า-ออก ยานพาหนะ ดังนี้

- วัน เวลา ที่ยานพาหนะผ่านเข้า
- ชื่อคนขับและชื่อผู้โดยสาร
- เลขทะเบียนยานพาหนะ
- ยี่ห้อ สี ประเภท และลักษณะเด่นชัดของยานพาหนะ
- ลักษณะและจำนวนสิ่งของที่บรรทุกบนยานพาหนะที่นำเข้ามาหรือออกไป
- วัตถุประสงค์และสถานที่ยานพาหนะจะเข้าไป
- วัน เวลาที่ยานพาหนะผ่านออก
- ชื่อ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้บันทึก

คุณสมบัติที่ดีของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

งานรักษาความปลอดภัยไม่ใช่ใคร ๆ ก็ทำได้ หากไม่มีคุณสมบัติที่ดีในการรักษาความปลอดภัยแล้ว การรักษาความปลอดภัยก็จะไม่เกิดผลเป็นที่พึงพอใจ ซึ่งหมายถึงความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น การเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจึงต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๑. มีความรู้ดี มีความคิดริเริ่ม
๒. มีความกล้า กล้าที่จะเผชิญกับที่อาจจะเกิดขึ้น
๓. มีความเด็ดขาดในระบบการตัดสินใจ
๔. บุคลิกร่างกาย ท่าทางดี
๕. มีความอดทนสูง
๖. มีความกระตือรือร้น
๗. มีความตื่นตัวเสมอ
๘. เป็นคนซ่งสังเกตและจดจำ
๙. มีคุณยพินิจที่ดี
๑๐. มีมนุษยสัมพันธ์ดี

การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคล

มนุษยสัมพันธ์ (Relationship) คือ วิชาที่ช่วยให้คนอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข งานรักษาความปลอดภัยเป็นงานที่จะต้องมีความสัมพันธ์และติดต่อกับบุคคลเป็นประจำ เสมือนเป็นส่วนหน้าที่จะต้องเผชิญกับบุคคลอื่น ดังนั้น การติดต่อหรือการให้บริการตามขั้นตอนในการปฏิบัติต่อบุคคล จำเป็นอย่างยิ่งที่ไม่ให้เกิดผลกระทบในทางลบ จึงต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้มาติดต่อ เพื่อลดความขัดแย้ง และให้เกิดความประทับใจต่อผู้มาติดต่อ ดังต่อไปนี้

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

๑. หลีกเลี่ยงการพูดจารุนแรง
๒. อย่าโต้เถียงหรือโต้แย้ง
๓. อย่าหมาพูดคนเดียว
๔. อย่าพูดจาหยาบค้าย
๕. อย่างินินทา
๖. รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว
๗. สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ขอบคุณครับ
๘. อย่าใจคอคับแคบ
๙. ร่วมสังคัมผู้อื่นบ้าง
๑๐. ให้เกียรติผู้อื่น

ดังนั้น การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลจึงเป็นสิ่งที่ดีกับตัวบุคคลและองค์กร ดังสุภาษิตท่านสุนทรภู่ กล่าวไว้ว่า “อันอ้อยตาลหวานลิ้น แล้วสิ้นซาก แต่ลมปาก หวานหูมีรู้หาย”

บุคลิกภาพของมนุษย์

มนุษย์คนเราเกิดมาพร้อมมืองค์ประกอบทางร่างกายมีวาจา มีใจ เป็นสำคัญรวมกันแล้วเป็นบุคลิกภาพของมนุษย์ พอสรุปแต่ละด้านได้ ดังนี้

๑. กาย คือ รูปร่าง หน้าตา อากัปกิริยาและการแต่งกาย ซึ่งแต่ละคนย่อมแตกต่างกันตามพันธุกรรม หรือเผ่าพันธุ์

๒. วาจา คือ เมื่อมนุษย์เกิดมาถึงวัยที่พูดได้ก็ใช้คำพูดในการสื่อความหมาย จะต้องพูดดี มีประโยชน์ ผู้ฟังชอบทุกคนปลอดภัย ดังสุภาษิตที่ว่า “เราต้องเป็นนายของคำพูด เมื่อพูดแล้วคำพูดเป็นนายของเรา”

๓. ใจ คือ จิตใจของมนุษย์ รู้จักผิดชอบ คิดในสิ่งที่ดีและไม่ดี การคิดจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ควรมีความคิดที่มั่นใจ จริงใจ เข้มแข็งและสุขใจ ความสุขใจและความปลอดภัย จึงเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการ

จริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

องค์กรของรัฐในปัจจุบันได้มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนเป็นหลัก โดยไม่มีการหาทำไรอย่างเช่นภาคเอกชน การให้บริการแก่ประชาชนอย่างเสมอภาคเป็นหัวใจสำคัญของการให้บริการ ดังนั้นหน่วยงานของราชการทุกหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องปฏิบัติให้ความเป็นธรรม โดยกำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงระบบราชการ รัฐสภาในฐานะองค์กรของรัฐ จึงได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ ไว้คือปฏิบัติ ดังนี้

๑. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ภักดีต่อองค์กร โดยเชิดชูองค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่น เป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก รักษาความลับของทางราชการ อนุรักษ์วัฒนธรรมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งเคารพสถานที่ และช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในองค์กร

๓. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยมุ่งมั่นที่จะทำงานให้เกิดผลดีแก่องค์กรและประโยชน์ส่วนรวม มีแบบแผนเป็นมืออาชีพ มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทีม โดยยึดผลลัพธ์ขององค์กรเป็นหลัก และให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนมีการติดตาม ตรวจสอบ วัดผลลัพธ์และค่าใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรม

๔. โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเน้นการปรับปรุงกลไก การทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีกลไกให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบของกฎหมาย

๕. ซื่อสัตย์ สุจริต โดยยึดมั่นปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรม มีความซื่อตรง ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมากระทำแต่ความดีละเว้นความชั่ว ไม่ประพฤตินั่นเป็นที่เสื่อมเสีย และไม่คิดไม่พูด ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดี

๖. กล้าขึ้นหัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยยึดมั่นในหลักการและถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงาน กล้าคิด กล้าทำ และกล้ารับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามอิทธิพลใด ๆ

๗. มีจิตใจให้บริการ โดยมีใจรักให้บริการด้วยความจริงใจ สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส ด้วยจิตไมตรี มีความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่นิ่งเฉย และพร้อมให้บริการอยู่เสมอด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่หลบหลีกหรือเลี่ยงการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ

๘. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง มุ่งที่จะปฏิบัติต่อผู้มาขอรับบริการ ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ยึดระบบอุปถัมภ์และความใกล้ชิดส่วนตัวในการให้บริการ

๙. เคารพซึ่งกันและกัน โดยการรู้จัก สามัคคี ให้เกียรติกับสมาชิกรัฐสภา ประชาชน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ก้าวก่ายสิทธิส่วนบุคคล หรือเรื่องส่วนตัวของบุคคล

๑๐. เสียสละ โดยการทุ่มเทกายใจและอุทิศเวลาให้งานอย่างเต็มที่ เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นด้วยใจบริสุทธิ์และมุ่งมั่นที่จะทำงาน โดยไม่หวังอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

๑๑. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ประสบการณ์และวิทยาการใหม่ ๆ ให้ทันโลก ทันการณ์ อยู่เสมอ มุ่งที่จะพัฒนาฝึกฝนตนให้เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีทักษะและเชี่ยวชาญในงานสร้างสรรค์ผลงาน ให้เป็นที่ยอมรับรวมทั้งพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ ๆ

๑๒. ประหยัด โดยการใช้จ่ายทรัพย์สินของทางราชการให้เหมาะสม ถูกวิธี คุ่มค่า ไม่สิ้นเปลืองสูญเปล่า รวมทั้งจัดการดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของทางราชการเสมือนเป็นของตนเองและดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงสมฐานะ รู้จักประมาณตน ไม่ฟุ่มเฟือย

การปฏิบัติเมื่อมีเหตุช่วงระเบิด

๑. ให้คำแนะนำแก่ผู้ต้องทำหน้าที่รับข่าว ให้อยู่ในความสงบอย่างตั้งต้น หวาดกลัว
๒. ถ้ามีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้รักษาความปลอดภัยช่วยตรวจสอบเบื้องต้น โดยไม่ต้องกระจายข่าวให้ผู้ร่วมงานทราบ โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
๓. กรณีผู้ร่วมงานทราบแล้ว ให้ปลอบไม่ต้องกลัว ให้ช่วยตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่เขานั่งทำงานอยู่ว่าสิ่งต้องสงสัยที่ไม่มีเจ้าของวางทิ้งอยู่หรือไม่
๔. กรณีไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้พนักงานหวาดกลัวให้คอยให้กำลังใจ ถ้าต้องอพยพออกอย่างเรียบร้อยอย่าให้เกิดการสับสน ให้ไปอยู่ในที่ปลอดภัยในรัศมี ๑๐๐ เมตร ขึ้นไปและมีที่กำบัง
๕. แนะนำผู้ที่รับโทรศัพท์ให้ระงับอาการตื่นตกใจกลัว เพราะอาจมีการโทรมาขู่อีกบ่อย ๆ พยายามเห็นใจ ฟังเสียงแทรกต่าง ๆ ที่อาจมีและอาจทำการพวงสายให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ คน ช่วยกันฟัง พยายามหลีกเลี่ยงถามข้อมูลต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
๖. งดใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าทั้งหมด ประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๗. จัดเจ้าหน้าที่รู้จักเส้นทางต่าง ๆ ภายในสถานที่ไว้คอยรอพบเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต้องเป็นบุคคลที่รู้เกี่ยวกับรายละเอียดในเหตุการณ์ได้ดีด้วย
๘. ตรวจสอบซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยอาจต้องกระทำ โดยใช้หลักการตรวจค้นอาคาร ดังนี้
 - ๘.๑ ตรวจจากด้านล่าง ตั้งแต่ระดับเอวลงมาก่อน แล้วจึงตรวจในระดับสูงกว่าเอวขึ้นไป
 - ๘.๒ ควรตรวจซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ในห้องหนึ่งอาจให้ผู้ตรวจคนเดียวก็ได้
 - ๘.๓ การตรวจต้องตรวจจากชั้นล่างก่อน แล้วจึงตรวจชั้นบนต่อไป
 - ๘.๔ อุปกรณ์ตรวจที่ควรมี ได้แก่ ไฟฉาย กระบอกน้ำดื่ม ไม้ค้ำหรือธง เครื่องฟัง

- ๘.๕ การเปิดหีบห่ออุปกรณ์ ต้องทำด้วยความระมัดระวัง และควบคุมระยะไกล เช่น ลั่นชัตที่ฝัด ประตูห้อง เป็นต้น
- ๘.๖ ห้องใดที่ตรวจค้นแล้วให้ปิดล็อกไว้
- ๘.๗ ถ้าพบวัตถุที่ต้องสงสัยควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความชำนาญเฉพาะด้านโดยตรง

การสังเกต จดจำ บุคคลที่มีพิรุณหรือประสงคร้าย

บุคคลทั่วไปในภาวะปกติและภาวะที่ไม่ปกติจะมีลักษณะท่าทาง กริยาที่แตกต่างกัน ดังนั้น บุคคลที่มีพิรุณหรือกระทำความผิดจะแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ที่ควรสังเกต ดังนี้

๑. สังเกตจากลักษณะภายนอกโดยทั่วไป

- การแต่งกายมักมีลักษณะปกปิดหรือมิดชิดจนผิดสังเกต เช่น ใส่แว่นดำ ไว้หนวด หรือสวมเสื้อคลุม
- เสื้อี่มีลักษณะหนาหรือใหญ่ผิดปกติ
- การแต่งกายที่ไม่ถูกกาลเทศะ เช่น ไปงานตอนกลางคืนแต่กลับใส่แว่นดำ
- การแต่งกายกับลักษณะท่าทางที่ดูไม่เข้ากัน

๒. สังเกตจากกริยาท่าทาง

- มีเหงื่อออกมากผิดปกติ
- เข้าห้องน้ำบ่อย
- มือสั่น
- หายใจแรง
- เดินวนไปวนมา มักจะสังเกตบริเวณรอบ ๆ อยู่เสมอ
- ใช้มือจับหรือบังหน้าตัวเองบ่อย
- พยายามหลบหน้า ไม่สบสายตา
- หวบบ่อย
- ช้มแบบไม่มีเหตุผล
- หน้าซีด
- สูดบุหรืต่อเนื่อง
- ท่าทางการเดินผิดปกติ
- ท่าทางคูริบร้อน โดยไม่มีเหตุผล
- เฝ้ารอของที่ตนนำมาด้วย เช่น กระเป๋า
- ก้มหน้า ก้มตา
- จับหรือกำของแน่นเกินไป

- มือล้วงกระเป๋าตลอดเวลา
- มักจะเอามือจับบริเวณลำคอ
- แทะเล็บมือ กัดเล็บมือ
- คุนาฬิกาตลอดเวลา
- กัดหรือขบริมฝีปาก
- มักจะจับหรือลูบไล่เครื่องประดับที่สวมใส่
- การเคลื่อนไหวมีอาการตึงเครียดและเกร็ง
- มีความกังวลในการเคลื่อนไหวน้ำหนักของตน
- มักจะนั่งตรงปลายของเก้าอี้
- ม่านตาเบิกกว้าง ลูกตาถลน หรือหลับตา

วิธีปฏิบัติเมื่อพบเห็นบุคคลที่มีพิรุณหรือน่าสงสัย

๑. เมื่อพบเห็นบุคคลที่มีพิรุณหรือน่าสงสัย ตามที่กล่าวมาอย่างเพิ่งปักใจว่าบุคคลนั้นจะต้องเป็นคนร้าย
๒. ควบคุมตัวบุคคลผู้นั้น ไว้ในที่ที่ปลอดภัย พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลที่ต้องควบคุมตัวไว้
๓. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีความชำนาญทำการตรวจสอบ โดยละเอียดต่อไป

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

การรักษาความปลอดภัยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยึดถือกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยภายใต้บทบัญญัติกฎหมายรัฐธรรมนูญที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการตรวจค้น จับกุม จึงต้องกระทำให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งจะไปละเมิดสิทธิของบุคคล ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในขอบเขตที่จำกัดตาม “มาตรา ๑๕ ให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญตำแหน่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณของรัฐสภา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามวรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในบริเวณของรัฐสภา” เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความถูกต้องและพอสรุปอธิบายความหลักกฎหมายไว้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นว่า “ทฤษฎีไม่มีปฏิบัติเสมือนง่ายเปลี่ยนเสีย ปฏิบัติไม่มีทฤษฎีเสมือนขอดสนิทปิดบังตา” เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจึงจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในหลักกฎหมาย ดังนี้

๑. การจับ หมายถึง การกระทำขั้นต้นเพื่อจำกัดเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเปลี่ยนที่ทางของบุคคล ซึ่งเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเปลี่ยนที่ทางของบุคคลหมายถึง เสรีภาพในการจะไปไหนมาไหนได้โดยปราศจากการถูกจำกัดเขต และเป็นส่วนหนึ่งของเสรีภาพในร่างกายตามรัฐธรรมนูญ

การจับตามกฎหมายจะต้องเป็นการกระทำโดยชอบตามขั้นตอนของกฎหมายและการจับจะสิ้นสุดลง หรือสมบูรณ์เมื่อได้มีการมอบตัวผู้ถูกจับ ณ ที่ทำการของเจ้าพนักงานหรือศาล

๒. การจับต้องมีหมายจับ

การจับ โดยหลักการถ้าไม่มีหมายจับจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่บุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ บัญญัติว่า “ความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำหรือพบในอาการใด ซึ่งแทบจะไม่มีโอกาสสงสัยเลยว่าได้กระทำความผิดมาแล้วสุด ๆ” การจับนั้นกฎหมายให้กระทำได้โดยละม่อม กล่าวคือ โดยปกติผู้จับจะต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับว่าเขาต้องถูกจับหากไม่แจ้งก็ถือว่า เป็นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการจับ แต่การจับผู้กระทำความผิดซึ่งหน้านั้น ศาลฎีกาเห็นว่าเจ้าพนักงานผู้จับไม่ต้องแจ้งแก่ผู้นั้นว่าเขาต้องถูกจับ

๓. การค้น หมายความว่า พนักงานของรัฐตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เท่านั้นที่จะต้องกระทำการค้น ซึ่งเป็นมาตรการบังคับในการดำเนินคดีอาญา การค้นเป็นการกระทำเพื่อจับกุมผู้ต้องสงสัยหรือพบสิ่งของที่สามารใช้ได้เป็นพยานเอกสาร เป็นของกลาง หรือเป็นพยานวัตถุ หรือเป็นการกระทำเพื่อช่วยบุคคล การค้นเป็นการกระทำที่กระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การค้นตัวบุคคลเป็นการกระทำที่กระทบถึงสิทธิส่วนบุคคลหรือเสรีภาพในร่างกาย เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงได้วางกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้นไว้ การค้นตัวบุคคล ได้แก่ การค้นตัวผู้ต้องหา การค้นตัวบุคคลอื่น

เพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลกฎหมายได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้นตัวผู้ต้องหาว่าจักต้องกระทำโดยสุภาพ ถ้าค้นผู้หญิงต้องให้หญิงอื่นซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่มีอำนาจหรือหญิงอื่นที่เจ้าพนักงานเรียกให้ช่วยในการค้นเป็นผู้ค้น “การกระทำโดยสุภาพ” หมายความว่า กระทำโดยเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human dignity) ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ การค้นผู้ต้องหาที่เป็นหญิงจะต้องมิให้เป็นการละเมิดความอับอายในทางเพศของหญิง การค้นตัวบุคคลอื่นเป็นการค้นตัวบุคคลในที่สาธารณะสถานอันเป็นการกระทำ เพื่อระงับเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อปราบปรามอาชญากรรม การค้นดังกล่าว กฎหมายบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจเป็นผู้ค้นในเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิดหรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมิใช่เป็นความผิด”

“ที่สาธารณะสถาน” คือ สถานที่ซึ่งมิใช่ที่รโหฐาน แต่เป็นสถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

โดยหลักปฏิบัติเมื่อมีผู้กระทำความผิดทางอาญาภายในบริเวณรัฐสภา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยรัฐสภา ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามอธิบายมาแล้วนั้น จะทำการจับกุม และสอบสวนเบื้องต้นให้เป็นไปตามระเบียบรัฐสภา ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบริเวณรัฐสภา และส่งตัวผู้กระทำความผิดนั้นให้พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

บรรณานุกรม

รศ.พ.ต.ท. หญิง นัยนา เกิดวิชัย. ตัวอย่างระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗.

กรุงเทพฯ : ภาควิชากฎหมายปกครองและกฎหมายทั่วไป ส่วนวิชากฎหมาย กองบังคับการวิชาการ
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลักทฤษฎีและมาตรการ.

กรุงเทพฯ : บรรณกิจ ๑๙๙๑, ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติ จักรเย็บปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘

รวมกฎ ก.ร.

ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบริเวณรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๔

ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบริเวณรัฐสภา (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๔๖

ศาสตราจารย์ ดร. คณิตา ณ นคร : กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา : กรุงเทพฯ, ๒๕๔๒

